

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

שבת קודש פרשת בהעלותך

SHABBOS PARSHAS BEHA'ALOSECHA

י"ט סיון תשנ"ח JUNE 13, 1998

לכל זמן ועת

מנחה/הדלקת נרות - 7:00*	שקיעה/יום השבת - 8:30
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:34	צאת הכוכבים/מעריב - 9:20
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:10	לשיטת רבינו תם - 9:42

*הדלקת נרות אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר) - בערך 7:25

מדעת עליון

קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם וגו' (ח-ו)

יש לעיין בזה, דענין לקיחת הלויים לגדולה ולקדושה כבר מפורשת בפי במדבר (ג-יב) מדכתי "וואני הנה לקחתי את הלויים מתוך בני ישראל וכו'". ולכן פירשו בזה רז"ל שהכוונה היא: קחם בדברים, אשריכם שתזכו להיות שמים למקום, כמפרשיי. וילייע, שלמה קבעה התורה חובת קיחה זו בשעה זו, ולא בשעת עצם בחירתם או בשעת מינויים לפקודת עבודתם לעיל? ובא מרן הג"ר מרדכי גיפטר שליט"א בספרו פרקי תורה, להסביר יסוד בטבע האדם: הנה הבחירה והמינוי לדבר חשוב, הרי לכבוד וגדולה הם, ומדרכו של אדם שלא לסרב בזה אלא לקבל על עצמו התפקיד בהתלהבות ובהשתוקקות. אמנם כשעליו להתחיל בקיום העבודה המוטלת עליו מתוך מינוי הגדולה, אז הוא שטעון חיזוק ועודד לבל יתרשל ויתעצל במלאכתו המרובה, אע"פ שזה כבוד גדול בשבילו. כי אז הוא מרגיש לא בכבוד שבדבר, אלא באחריות שבדבר. ממילא, כאן צוה התורה על הקיחה בדברים ובעידוד, לברר ללויים שנתמנו לגדולה, עד כמה גדול חלקם שזכו לעבודה קדושה זו להיות שמש למקום.

והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה וגו' (יב-ג)

הנה קצת קשה הלי מיותרת "אשר על פני האדמה", וכן יש לדקדק בשינוי הלשוניות מדכתי "והאיש משה עניו מכל האדם", דכידוע לשון "איש" מורה על עוז ועצמה כמשי"כ "וחזקת והיית לאיש", ומאידך גיסא, לשון "אדם"

inhabitants, therefore they traveled behind all the rest of the שבטים, for in case someone would misplace or leave something behind, they would always find it and return it to the rightful owners. There were so many people, that for sure, at least somebody would find the lost item.

One of the great talmidim of the Ba'al Shem Tov, R' Yechiel Michel of Zlotchov ZT"L, was known to daven his daily prayers at a very late hour, well after most other people were already finished. When asked why he customarily davened at such a late זמן, he replied, "Shevet Dan traveled behind the rest of Bnei Yisroel, not only to locate any missing objects that were left behind, but also to locate any missing or neglectful Tefillos that the Jews either forgot or did not daven with the proper כוונה and intent. I try to emulate the Bnei Dan in the מדבר and therefore I make sure to daven after everyone else is finished, in order to locate and return any "Lost Tefillos" of Bnei Yisroel.

הלכה ברורה בענין ברכות הבאים בתוך הסעודה

If one ate a food which requires a בורא נפשות (or a fruit from the and then decided to eat bread, the Halachah concerning a Berachah in the middle of the סעודה, such as meat and potatoes, etc., he should first say a בורא נפשות and then wash for the bread. Furthermore, even if it is a food which does require a Berachah during the סעודה, and one does not intend to eat more of this food during his meal, he should make a בורא נפשות before washing.

However, if it is a food which normally requires a Berachah during the meal and one does intend to eat more of this food during the סעודה, he should not say a בורא נפשות before washing. For example, if one ate fruit and then decided to eat bread with the intention of eating more fruit for dessert, he should not make a בורא נפשות before washing. Then, when eating the fruit for dessert, he should not say a new ברכה ראשונה of בורא פרי העץ.

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

....and they will carry with you the load of the people. However, the question remains: What will the appointment of seventy elders, to ease Moshe's load, help with the people's requests for meat and fish? How can they make these vegetables sprout forth in the desert?

"I will tell you," answered R' Yosef Dov with a twinkle in his eye, "When the רבש"ע saw that Bnei Yisroel were coming up with all sorts of objections and complaints about the state of their material needs - עניי - and Moshe would be unable to cater to their every whim, he gave Moshe some practical advice: *Gather to me seventy elders of Israel*. Draw up a list of seventy candidates to be the recognized leaders of Bnei Yisroel, accepted and eminently respected by all the שבטים. Right away you will see the tumult and controversies that will erupt regarding who is and isn't worthy enough for these appointments. The benefit that will come out of this, though, will be that the people will totally forget about any of their problems, all of their material wants and hunger pains will be totally consumed by the force of their arguments....."

TORAH GEMS

על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו וכו' (ט-יה)

In this Parshah, we find three פסוקים next to one another, each one stating the words "על פי ה'" twice. The **Shelah Hakodosh** explains that the Torah means to emphasize that a person should never make any move in his life, whether traveling or not, without saying "אם ירצה ה'" - *If it pleases G-d*, or "בעזרת ה'" - *With the help of Hashem*. We find this רמז in Mishley, "ועצת ה' היא תקום" - *The counsel of Hashem that shall stand*. The word **אם ירצה ה'** when reversed, is the ראשי תיבות of the words **היא תקום**.

The Torah testifies that when man gives up a blessing to Hashem before each and every deed that he is about to enact, his actions are assured to be accompanied by the help of Hashem.

ונסע דגל מחנה בני דן מאסף לכל המחנות לצבאותם וכו' (י-כה)

The Talmud Yerushalmi (ערובין, פרק ה' הלכה א') is brought down here in Rashi stating that Shevet Dan was so large and contained so many

מורה על הפחות שבאנשים, שכח הגשמי שולט בו, כמשי"כ "כי מהאדמה לוקחת וכו' ". וא"כ צריך לבאר, למה נקרא במשה רבינו ב' לשונות הפוכות לתאר אותו - לשון א' לשבח, ואילו הלשון ב' קצת לגנאי?

ותירץ הר' יוסף סורוצקין שליט"א בס' מגד יוסף, שהתורה כאן באה להוציא מלבם של טועים שסוברים שעונה היא רפיון כוחות, וחלישות הדעת, וביטול עצמו ודיעותיו. אלא "האיש משה" - משה התקיף אשר עוז במתניו וגבורה בימינו, "ענינו.... מכל האדם אשר על פני האדמה" - כלומר, יחד עם תקיפותו וגבורתו, היה שפל וסבלן אף לפחות שבאנשים, ואף, עד כדי כך, להאדם המגושם שכח הגשמי שולט בו, אשר הוא בבחינת "האדם" אשר על פני האדמה. כך היה נוהג משה בעצמו ומשי"ה נקרא "העניו". ועוד הוסיף, שבאמת מצינו שכך הוא עונה אמינית ע"פ דעת התורה: דע את ערכך וטובת מעלותיך, אבל על תחזיק טובה לעצמך.

מעשה אבות....סימן לבנים

אספה לי שבעים איש מזקני ישראל והתייצבו שם עמך וגו' (יא-טז)

In a small town in Lithuania, a controversy arose regarding who should be appointed to the recently vacated position of Rov. Two candidates were eligible, each backed by vehement supporters. The arguments raged between the two camps for quite a while, escalating to the point where it literally consumed every waking moment of the townspeople - all of their other concerns, including פרנסה and the daily hardships associated with life in those times, were disregarded and even forgotten during this bitter-long controversy. It finally occurred to them that their best possible course of action was to bring their dilemma to the great Rov of Brisk, **R' Yosef Dov Soloveitchik ZT"L the Bais Halevi**, and let him make this all important decision.

When the Bais Halevi heard all the details of the argument, he thought for a while before he spoke. "In this week's Parshah, the Torah tells us about the complaints that Bnei Yisroel made to Moshe Rabbeinu, with regard to their material needs - their want of meat, fish, and all different kinds of vegetables that were unavailable in the מדבר. In response to their persistent requests, Hashem tells Moshe מזקני "אספה לי שבעים איש מזקני ישראל.... ונשאו אתך במשא העם" *Gather to me seventy elders of Israel*